

Sammanträdesdag

2010-06-10

Kl 16:00 - 17:05

Justerat den 22 juni 2010

Anslaget den 24 juni 2010

Kristina Alvendal

Gunni Ekdahl

Närvarande

Ordföranden

Vice ordföranden

Ledamöterna

Kristina Alvendal (M)

Teres Lindberg (S) §§ 5-15, 17-48,
51-73, 75-77

Inger Koch (M)

Tomi Liljeqvist (M)

Abit Dundar (FP)

Göran Oljeqvist (KD)

Gunni Ekdahl (S)

Cecilia Obermüller (MP)

Maria Hannäs (V) §§ 1-37, 39-77

Tjänstgörande ersättarna för

Teres Lindberg (S)

Irja Thofvesson (S) §§ 1-4

Kristoffer Hernbäck (S) §§ 16, 49-50, 74

Arne Fredholm (M)

Per Hagwall (M)

Björn Sund (S)

Martin Hansson (MP) §§ 1-4

Irja Thofvesson (S) §§ 5-77

Kristoffer Hernbäck (S) § 38

Anders Blom (M)

Peter Jönsson (M)

Arhe Hamednaca (S)

Hasan Dölek (S)

Maria Hannäs (V)

Ersättarna

Mads Lundgaard (M)

Anders Johnson (FP)

Kristoffer Hernbäck (S) §§ 1-15, 17-37,
39-48, 51-73, 75-77

Katrin Nyström (S) §§ 6-77

Martin Hansson (MP) §§ 5-77

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Susanne Lindh och stadsbyggnadskontorets avdelningschefer samt handläggande tjänstemän i de aktuella ärendena.

Hinder har anmälts av ledamöterna Anders Blom (M), Peter Jönsson (M), Arhe Hamednaca (S) och Hasan Dölek (S) samt av ersättarna Maria Elgstrand (M), Katariina Güven (FP), Lukas Forslund (C) och Anders Nordenskiöld (V).

§ 12**Slussen, Södermalm, Gamla Stan, Dnr 2005-08976-54****Beslut**

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar godkänna redovisningen av plansamrådet och uppdra åt kontoret att utreda och bearbeta planförslaget för Slussen i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande samt att därefter ställa ut planförslaget.

Ärendets handlingar

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 27 maj 2010.

Utlåtandet avser redovisning av plansamråd och ställningstagande inför utställning av förslag till detaljplan för Slussen i stadsdelarna Södermalm och Gamla Stan. Bil § 12

Kontoret föreslår (se beslutet).

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Kristina Alvendal m.fl. (M), Abit Dundar (FP) och Göran Oljeqvist (KD) föreslår att stadsbyggnadsnämnden (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av plansamrådet, samt att bearbeta planförslaget i enlighet med nedan:

Bron

Trafiklösningen är bra till sin struktur och anpassad till nya, mindre trafikvolymer. Den bör dock bearbetas i sin utformning och dimension i det kommande arbetet och det bör utgå från aktuellare siffror för trafikflödena. Då bör den planerade bron mellan Slussen och Gamla Stan ses över vad gäller bredd och filer, och få en så attraktiv utformning som möjligt.

Ett alternativ kan vara att stryka ramperna till stadsgårdsleden. Detta måste utredas grundligt. Det skulle ge en rad positiva effekter på finansieringen, genomförandet, en vackrare och smäckrare bro samt mindre trafik på Munkbron och Skeppsbron.

Siktlinjerna

Den tänkta bebyggelsen måste bearbetas och anpassas så att siktlinjerna värnas. Vi vill värna den fria sikten från Ryssgården, över Mälaren, till Gamla Stan och över Stockholms inlopp. Det är viktigt att ny bebyggelsen utformas så att den inte förstör värden som idag finns på platsen i form av siktlinjer med mera. Samtidigt så får inte nya Slussen bli en stor, tom yta som framstår som öde och övergiven.

Publik byggnad

Vi vill se ett hus fullt av liv och kreativitet och kulturell verksamhet på Slussen. En plats som vänder sig till medborgarna bör finnas vid denna knutpunkt. Det är oroväckande om den enda publika och ickekommersiella byggnad nya Slussen skulle innehålla inte verkar komma till stånd. Det var en av de viktiga frågor som samtliga partier lyfte fram gemensamt vid tidigare behandling. Att inte låta Slussen få en publika verksamhet är att göra Stockholmsarna en otjänst. Placeringen och utformningen är dock olämplig i samrådsförslaget. Vi vill se ett landmärke som antingen får en alternativ placering eller med verksamhet i huvudsak under det övre planet i den nya konstruktionen.

Övrigt

Kontoret lyfter också fram ett antal punkter som rör topografi, landskap, utsikter, vyer, rymd, intrång i befintlig bebyggelse och trafik som naturligtvis måste utredas vidare i det fortsatta arbetet.

- 3) Cecilia Obermüller (MP) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förslaget till genomförandet av ombyggnad av Slussen, samt att anföra följande:

Slussen är en central plats i Stockholm med en fantastisk potential. Mötet mellan Saltsjön och Mälaren kan på många sätt ses som en av de historiska förutsättningarna för Stockholm. Slussen är också en plats som alla boende i regionen har en relation till. Slussen är dock nu i dåligt skick och behöver förbättras både vad gäller konstruktion och funktion.

Stockholmsarna har sänt in över 1200 synpunkter. Mängden förslag visar på ett kraftigt engagemang för vårt Slussen. Stockholmsarnas synpunkter och erfarenheter ska tas till vara - det är viktigt att förslaget tar hänsyn till olika idéer och åsikter som har skickats in.

Det är viktigt att nya Slussen blir ett effektivt nav i Stockholms-trafiken. För att få till en hållbar trafiklösning, ska modern kollektivtrafik prioriteras. Detta måste göras betydligt tydligare i den fortsatta planeringen. Kollektivtrafiken bör även utökas med båttrafik på vattnet och utrymme bör planeras in från början.

Brons karaktär av motorled måste omarbetas och hastighetsbegränsande åtgärder måste garanteras. Busstrafiken ska ges utrymme i egna körfiler över bron och det ska planeras för framtida spårtrafik, vilket innebär att bussfilerna bör placeras i mitten. Gång- och cykelbanorna ska ges mer utrymme, och antalet körfält för bilar ska minskas. Genom att upp- och nedfarterna till Stadsgården förläggs på respektive utsida av bron ger den ett mera välvt intryck då brons lutning är ett problem avseende dess utseende.

Den stora korsningen på Gamla stansidan vid Skeppsbron/Munkbron ger problem. En del lösning på problemet är att antingen Skeppsbron eller Munkbron görs om till gågata. Vilket återöppnar

en del av Gamla stan gentemot sina kajer. . De tilltänkta ramperna upp till bron från Skeppsbron och Munkbron riskerar att bli mycket visuellt störande på Gamla stans stadsfront, samt stadsbilden överlag, då de passerar husen ett par meter upp i luften. Kontoret måste skyndsamt ta fram visuella illustrationer av hur detta kommer te sig samt arbeta aktivt med att sänka rampernas höjd.

Slussens unika närhet till vattnet bör lyftas fram. Det är viktigt att byggnader och trafiklösningar utformas så att människors tillgänglighet till vattnet förstärks.

Utformning och placering av byggnader och utformningar av torgytor vid Slussplan behöver förändras, så att rymd, vyer och utblickar finns även i fortsättningen. Detta måste särskilt beaktas i den fortsatta processen av Slussens framtida utformning.

Hela området ska vara en attraktiv mötesplats där bostäder, kulturella verksamheter och offentliga platser ges utrymme och skapar möten bland människor. Slussenområdet ska utvecklas till ett kulturcentrum där Stadsmuseet, Södra teatern och Debaser blir naturliga delar. De många små gallerierna, konsthantverks- och designbutikerna i näraliggande kvarteren ska värnas. Stadsmuseet ska förses med en nyinrättad utställningslokal, där byggprojekt kan presenteras och stadsbyggnads- och stadsplaneringsprojekt diskuteras. På så sätt ska stockholmarna stimuleras att bli delaktiga i debatten om det offentliga rummet och om stadens framtid. Handelsplatser kommer att finnas även i det nya Slussen, vilket är rimligt. Samtidigt är det viktigt att de stora handelskedjorna inte dominerar, utan att även mindre butiker och marknadsplats kan etableras i Slussen. Vissa delar av de kommersiella lokalerna kan med fördel reserveras för skärgårdsföretagare.

Vi ser ett stort problem med föreslagen utformning av de västra delarna av Stadsgårdskajens förlängning. Det skapas en flera hundra meter lång och mycket hög mur (i norrläge) krönt av huskroppar som ytterligare förstärker höjdskillnaderna. Det blir oerhört otrivsamt och otryggt att vistas där. Nivåskillnaderna måste åtgärdas, sänkas, eller en byggnad ”bottna” på kajnivå. Nuvarande utformning är inte godtagbar.

Det nya Slussen behöver kompletteras med tydligt gröna inslag för att inte bli sterilt. Staden ska arbeta fram grönska och ekologiska aspekter (exempelvis förbättringar för den vandrande fisken).

Miljöanpassningen i det nya Slussen är viktig, särskilt med tanke på klimatförändringarna. Det handlar om en ny reglering av Mälarens vattenstånd, att de nya byggnaderna anpassas till högre vattennivåer i både Mälaren och Saltsjön. För oss är det viktigt att byggnationen även sker med miljö- och klimatsmarta tekniker och material.

- 4) Maria Hannäs (V) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av plansamrådet samt uppdra åt stadsbyggnadskontoret att utreda och bearbeta förslaget i enlighet med följande:

Slussen engagerar stockholmarna och deras synpunkter ska tas tillvara. Det som flest reagerat på är att utblickarna och vyerna från Södermalm byggs igen och att den planerade bilbron blir bred och inbjuder till biltrafik. Vänsterpartiet håller med stockholmarna. Vi vill se mötesplats Slussen, inte bilplats Slussen. Den planerade bilbron måste bli mindre och försiktigt inpassas i stadsmiljön. Höjdskillnader mellan gatunivå och den nya bilbron måste planas ut och tillgängligheten garanteras även för personer med funktionsnedsättning.

Gång- och cykelbron mellan Södermalmstorg till Gamla Stan ska utformas så att den möjliggör passager som klarar en högsta lutning på 10 %. Den bör utformas så att den också kan ändvändas som mötesplats, genom att vara bredare på vissa ställen.

Längs tunnelbanebron skall det vara möjligt att också ta sig via Riddarholmen till och från Klarakvarteren i City. De miljöer där alla de nya broarna fäster vid Södermalm måste utformas så att de känns ljusa och trygga under.

Det är viktigt att så många utblickar från Södermalm och Södermalmstorg mot Gamla Stan bevaras som det är möjligt. Det framgår med stor tydlighet i samrådsmaterialet och är en av de synpunkter som stockholmarna varit mest engagerade i. Nya byggnader får inte bygga igen allmänhetens möjlighet att se vattenrummen i Mälaren och Saltsjön från Peter Myndes backe, Södermalmstorg, Götgatan och planen framför Slussen. Vi föreslår därför att byggnaderna W1, C1 och E1 tas bort och att byggnaderna E2 och E3 sänks. På byggnaderna W2 och W3 har vi inga synpunkter. På så sätt bevaras kulturmiljön, med de fem byggnadskropparna i KF-huset, som kommer att synas från Saltsjön. Det är viktigt att "däcket" som Slussen kommer att ligga på trappas ner mot vattenytorna så att det inte får ett storskaligt utseende. Del av denna miljö utformas som en grön oas, att besöka sommar, vår, höst och vinter. Katarinahissens utformning i entréplanet måste synas och anpassas så att entrén inte ligger under däckets.

Det är av oerhört stor vikt att Stadsmuseet får utökade publika lokaler i bra läge. Vi vill inte se en ensidig satsning på kommersiella lokaler och restauranger i området utan även lokaler för kulturaktiviteter. Slussen måste bli en levande plats även efter de kommersiella butikernas stängningstider.

Vi vill att det i planarbetet utreds hur själva slusskonstruktionen klarar en vattennivå som är 1-2 meter högre än i dag. All byggnation på saltsjösidan och på sötvattenssidan måste anpassas till ett vattenstånd av minst + 2 meter över nuvarande gräns.

I dagsläget är det inte beslutat hur Saltsjöbanan och förlängningen av Tvärbanan från Hammarby Sjöstad ska angöra Slussen. Vi ser gärna en utredning hur Tvärbanan kan dras från Hammarby

Sjöstad, via Folkkungagatan och få en station i Katarinaberget vid OK/Q8. Tvärbanan skulle sedan med fördel kunna dras vidare från Slussen via Skeppsbron till Kungsträdgården. För Saltsjöbanan föreslår vi att den får dubbelspår på Stadsgårdsleden och att stationen ligger kvar på Stadsgårdskajen och anpassas in i den nya bussterminalen. Detta garanterar smidiga och plana övergångar mellan buss, tunnelbanan och Saltsjöbanan. Även båttrafik och övergångar till båttrafik måste planeras in i Slussens nya reseterminal. Vid kajen avsätts yta för båtpendeltrafik. På bilbron måste det reserveras kollektivtrafikkörfält som sedan kan användas till spårvägsfält.

Trafiksituationen i dagens Slussen är många gånger både farlig och svåröverblickbar. Den nya Slussen måste erbjuda bra framkomlighet även för gående och cyklister. Konflikter om utrymmet mellan gående, cyklister, biltrafik och kollektivtrafik måste undvikas. Dubbelriktade cykelbanor är uteslutna ur trafiksäkerhetssynpunkt, liksom oklara skillnader mellan cykelbana och trottoar.

Vi vill se ett tydligt barnperspektiv i utformandet av nya Slussen. Vattenrummen måste vara säkra *och* tillgängliga för barn, trafiksituationen anpassad efter barns rörelser och en del av lokalerna ska vara upplåtna för barnverksamhet, till exempel ett barnbibliotek.

Beslutsgång

Ordföranden Kristina Alvendal (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Kristina Alvendals m.fl. (M), Abit Dundars (FP) och Göran Oljeqvists (KD) förslag.

Reservation

Vice ordföranden Teres Lindberg m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Cecilia Obermüller (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Maria Hannäs (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.
